

>> Anna Bahí. (Foto: SEBASTIÀ GODAY)

«La tenebra è solo
una grande domanda
di luce»

ALDA MERINI, *Aforismi*

Capa a capa, mirada a mirada, Anna Bahí

Text > SEBASTIÀ GODAY

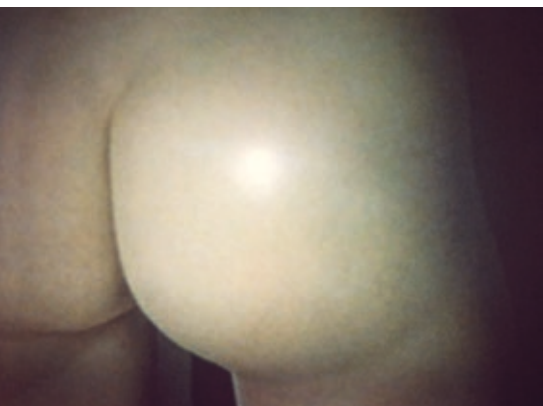
A vui el seu estudi el presideix un ordinador amb un programa de retoc fotogràfic —vaja—, el Photoshop, que l'Anna utilitza com una eina, però no sempre ha estat així. Les màquines Polaroid, la Lomo o la de 35 mm ja són

només un record, i l'evolució artística s'ha mogut, des de finals dels noranta fins a l'actualitat, des de la fotografia analògica o química fins al maquinari de vídeo o les digitalitzacions en Photoshop d'ara mateix. L'Anna, tot i moure's en tècniques que la podrien

encasellar com a fotògrafa o videògrafa, s'estima més considerar-se —i que la considerin— artista visual. A grans trets, la seva obra en conjunt pot dividir-se en dues parts: la primera, la inicial, amb l'autoretrat i el retrat en exclusivitat, amb tota mena de tèc-

>> Percepcions, 2009, tres autoretrats, 80 × 60 cm, i dues fotos d'arbres, 60 × 40 cm, impresos en còpies Lambda sobre Dibond de 3 mm.
(Foto: ARXIU ANNA BAHÍ)

>> *Matèria*, 2002-2003, 50 × 60 cm, impresa en còpia pro làser mat sobre Dibond de 3 mm.
(Foto: COL·LECCIÓ PRIVADA)

niques assumades, i la segona (en la qual es veu immersa ara), amb la natura i el paisatge com a centres d'interès. Tal com dic, això seria vist *grosso modo*, perquè en cada projecte conceptual el conjunt de la seva obra es forja equilibradament en programes creatius vertebrats per una idea motora, sense trencadisses. Una idea porta a una altra de diferent, i aquesta altra porta a una altra, amb fils conductors evidents però amb troballes i idees tècniques i conceptuais també evidents. Una obra que no deixa de ser un *work in progress* fins avui, en què comptabilitzem una vintena d'esgrons o propostes expositives exhibides en llocs diversos: a la Fundació Vila Casas de Torroella, la Casa de Cultura de Girona, el Museu Darder, la Galeria Pablo Ruiz de Màlaga, Les Bernardes de Salt o la Fundació Lluís Coromina de Banyoles, entre d'altres.

A la sèrie «*Matèria*», de 2002-2003, experimenta l'autoretrat corporal, per ser vist amb la reflexió d'una llum sempre viva que incideix en una de les parts de l'autoretratada i en fa emergir, des de la foscor, els volums orgànics, contundents, d'una part del cos, amb l'estigma lumínic que escorta, assenyala i confirma que és la llum la que fa possible que la fotografia sigui per modelar. S'hi suma la manipulació d'imatges videogràfiques i la intervenció de la fotografia feta en suport Polaroid, que no proporciona, per definició, un negatiu, un clixé, i que potser és com un avançament de la fotografia digital, una manera d'encarar-se a les capes que, sumades, conformaran una unitat visual. El resultat?: bellesa i voluptuositat; llum i foscor; autoretrat i retrat genèric; treball, pas del temps,

>> *Desconfiar*, 2009, 60 × 47 cm, impresa en còpia Lambda sobre Dibond de 3 mm.
(Foto: COL·LECCIÓ PRIVADA)

>> *Silentium*, 2014, 25,5 × 24,5 cm, en format llibre, en una edició limitada de 55 exemplars.
(Foto: ARXIU ANNA BAHÍ)

>> Paco Viciano tocant el piano davant l'audiovisual d'Anna Bahí en l'espectacle Onírica, 2023. (Foto: ARXIU ANNA BAHÍ)

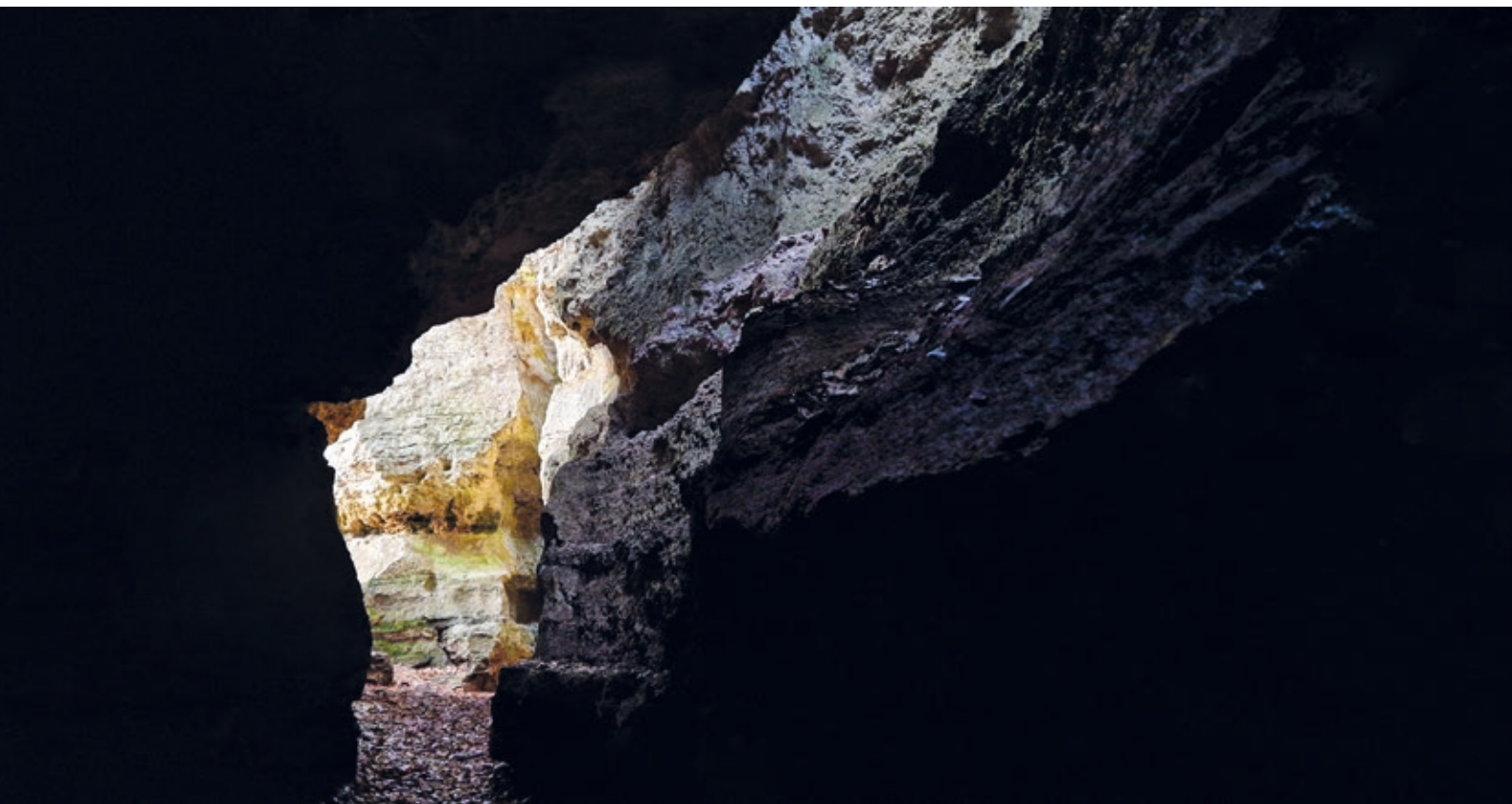
revivificació estratificada en una mateixa i única imatge fotogràfica. Les fotografies són treballades en lleugeres variacions cromàtiques, tonals, allunyades sistemàticament dels colors radicals. Un procés creatiu treballat capa a capa, sensació a sensació, accent a accent, fins a completar el grop

final: una fotografia i una altra i una exposició.

Fent un salt en el temps, fins al 2014, i després del seu pas pel Perú, s'inicia en una nova mirada a les superfícies murals, on la natura esdevé creació abstracta i ella s'immergeix en la necessitat d'aprimar la presència corpo-

ral humana, encara sense la voluntat d'eliminar-la. Edita el llibre *Silentium*, fet a quatre mans, les d'Anna Bahí i el músic banyolí Xavier de Palau, amb disseny de Xavier Alamy, i en el qual la fotografia, la música i la reflexió se sumen per constituir una unitat. Però el procés manipulador de la fotografia retrat del músic és poc acolorida, com si fos inclòs en la dermis d'un mur deslluït, escrostonat, antic, on es volgués fer present la joventesa i la intensitat creativa de Xavier de Palau. Un llibre de bibliòfil literalment preciós, preciós en silencis interiors, germinadors, en mescla rica i inquietant.

Onírica és el darrer i gegantí projecte d'Anna Bahí, en col·laboració amb el músic i pianista Paco Viciano. O és a l'inrevés? O «tanto monta, monta tanto»? El projecte ha esdevingut un espectacle en un auditori com el de Banyoles i un llibre d'artista. Amb tot, importa reconèixer el cataclísmic canvi en la manera de treballar d'Anna Bahí: en aquesta ocasió la màquina que aprehèn de l'exterior és un *smartphone* de certa qualitat que recull la mirada indagadora a una natura en les seves extensions visibles, sovint inapreciables, que conformen i vertebren el seu,

>> Les Estunes, fotografia del projecte Onírica, 2023, 30 x 60 cm. (Foto: ARXIU ANNA BAHÍ)

>> Coberta del llibre Onírica. (Foto: ARXIU ANNA BAHÍ)

el meu i el nostre entorn. Una natura gens insignificant, referencial, de fet, cohesionadora, propera, amb la qual no calen grans viatges ni alquímies, plena de mirada, caminada, amb l'esperit concentrat i obert. Penso que no tan allunyada de quan investigava què embolcallava la pell del seu cos. Perquè l'Anna —sospito— investiga i ens revela, augmentada, la proximitat; allò que ens cohesionava amb el cos, amb la natura, acompanyat de les notes musicals, sempre etèries i expressives, mai concretes, d'una realitat. *Onírica* és això: la concentració real, fotogràfica, visual, escortada per la sensació sensual de la música d'un piano. Cos i ànima? Verdader i Riquer proposant nous instants i traduccions a imatges i músiques?

I, xerrant, l'Anna m'explica la transcendència que en la seva formació va tenir l'exercici que el fotògraf Manel Esclusa els va demanar a l'Escola Eina de Barcelona per a un treball de fi de curs on s'havien d'autoretratar. Igualment important va ser la seva marxa a Milà i Florència, on, humanament, va experimentar una certa italianització vital, potser una mirada més lliure de prejudicis i estètiques nostrades —i goso dir-li que ella sempre m'ha recordat l'actriu italiana Gina Lollobrigida, sabent que no és gaire adequat. I en demanar-li què l'esperona amb més força dels creadors dels darrers anys, em reitera que la «càmera lenta», el temps assaborit, l'*slow motion* de Bill Viola; aquelles imatges concentrades en una idea central que la investiguen i la senten, que la projecten, que no

són rebutjables, d'usar i llençar, que irradien amor i que provoquen la mirada dels públics. En això és en el que ha treballat Anna Bahí en els darrers mesos, en el paisatge colossal dels voltants de Banyoles, assenyalats, amants i puntuats per les notes del piano de Paco Vicianà.

En aquest procés d'investigació de l'entorn paisatgístic banyolí cal remarcar la proposta acadèmica que Anna Bahí va completar en el llibre *Paisatge i aigua: L'art pictòric al voltant de l'estany de Banyoles*, de 2021, en què repassa pràcticament totes les visions

que els pintors del paisatge han materialitzat del Banyoles de l'estany. I és que l'Anna, que em diu que sempre ha volgut sortir de Banyoles —primer a Barcelona, a Milà (on es va casar), a Florència, al Perú—, sempre ha retornat a casa. I sent una més entre els creadors banyolins —el fotògraf Tino Soriano, el geògraf Joan Nogué, l'íclit artista polièdric Jaume Geli—, se n'ha empeltat i se n'ha reconstruït, amb la voluntat de fer-ne capes translúcides per deixar entrar i sortir la llum. La llum, il·luminant tenebres amb la mirada envidada i nítida d'Anna Bahí.

>> Ondulacions, fotografia del projecte Onírica, 2023, 30 x 60 cm. (Foto: ARXIU ANNA BAHÍ)

Per saber-ne més

<<https://annabahi.blogspot.com/p/digital-news.html>>

<<https://eudaldcamps.com/2010/11/22/anna-bahi-fotografiar-la-identitat>>